

planeta
ZVÍŘAT
nejen inzertní čtrnáctideník

* NABÍDKA * POPTÁVKA * VÝMĚNA

2.240
inzerátů

č. 2/97 20. 1. 1997 ročník 3
cena 15 Kč
18 SK

**CHODSKÝ
PES**

představení plemene

**Jak pečovat
o naše miláčky**

**Kočí
karneval**

**Belgičtí
ovčáci
na výstavě**

**Azyl
pro kočky a psy**

Dnes Vám na vaše četné žádosti představíme další z našich národních plemen:

Česká republika má několik uznaných národních plemen. Máme i ta plemena, která se vcelku úspěšně regenerují. Mezi tato (vedle např. pražského krysaříka) patří i chodský pes.

Počátky a současný stav chovu

Původ tohoto psa nás zavede až do minulého století, kdy spisovatel J. Š. Baar popisoval psy z oblasti Chodska, kteří byli úzce spjati s původem Chodů. Měli za úkol střežit a bránit stezky, vedoucí k zemským

Bela na Bylinkách - šampion ČSFR, 6xVTM, OV, KV, NV, 4xCAC, klubový vítěz 94, ZM, IPO1 - Ben na Barance x Axa na Barance, maj. ch. st. Bryvílsár

branám. Ale neměli za úkol pouze hlídat, ale také pásli, lovili, hlídali své pány a bránili jejich majetek. Byli to psi vyrovnaného typu, odolní, houževnatí, schopní střežit díve bavorsko-české hranice.

Na základě uveřejněného článku v časopise Pes přítel člověka 1984 (autorem byl zakladatel tohoto "staronového" plemene ing. Findejs) se přihlásili majitelé jedinců, kteří odpovídali popisu ve výše uvedeném článku a uveřejněné fotografii. Z těchto přihlášených byli vybráni jedinci, velmi podobných požadovaných znaků (již tehdy se dbalo na znaky naprosto rozdílné s tolik známým a rozšířeným německým ovčákem). Důraz byl kladen na střední kohoutkovou výšku (48-56 cm, váha 16-25 kg), dlouhou srst s bohatou podsadou, bohatě osrstěné, krátké a blízko sebe nesené uši a charakteristické zbarvení černá s pálením (black and tan).

Clark z Gipova - výborný, ZM - Baldur Santana x Aneta Chodský pes, maj. D. Křížová, Rakovník

Zakladatelem pro regeneraci plemene byli dva psi (DIXI a BLESK) a jedna fena (BESSY).

Od samého počátku regenerace bylo cílem odchovávat zdravé, odolné a temperamentní psy, všestranně upotřebitelné. Vytvořit "staronové" plemeno - výborného hlídače a ochránce, společníka za každé situace a v každých podmínkách - prostě ideálního **rodinného psa**.

Je samozřejmé, že ne každý jedinec s průkazem původu v prvních letech se hodil k chovu. Pár jedinců se použilo (po 5 letech od prvního vrhu) na zkušební vrhy pro osvětlení krve (= jednorázový přísun cizí krve). Byly to dvě feny DINA a BRITA a pes BRIX (zakladatel III. linie), který má již nyní dva v chovu využívané pokračovatele. Letos byl již znovu nově použit další "regenerát" - pes ALEX, na jehož kvalitu odchovu si budeme muset ještě počkat.

Tímto základem jsme již za 10 let chovatelské činnosti získali dost širokou chovatelskou základnu, která má možnost pokračovat ve čtyřech původních nezávislých liniích.

V letech 1993-94 došlo k rychlému a výraznému zlepšení a sjednocení typu chodského psa i k ustálení kohoutkových výšek a to za přispění plemeníka BIRRA Chodský pes (chovatel p. Wagner z Prostějova), který prokázal silnou "dědivou" sílu. S různými fenami předával štěňatům perfektní typ, ideální výšku, sytý pigment a bohaté osrstění. Jeho plemenná hodnota však není náhodná, poněvadž je úspěšným pokračovatelem svého otce (známého Asana na Bylinkách - VT, CAC, Klubový vítěz 1991) a neméně kvalitního a typově výborného děda Bena na Barance.

Nyní v partnerských spojeních pokračuje převážně krevní liniová plemenitba (Inzucht), současné odchovy mají v průkazech původu dokladováno již až 6 generací. Od prvního registrovaného vrhu bylo do konce roku 1995 odchováno již 103 vrhů = 635 jedinců. V současné době je chováno na 45 stanicích (14 chovatel-

ských stanic vzniklo v roce 1995).

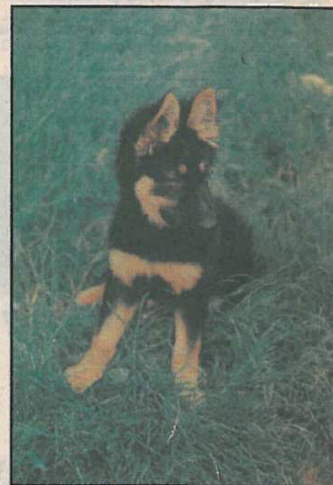
Celková charakteristika

S líbivým vzhledem chodského psa je spjata i jeho výborná povaha. Je to pes střední kohoutkové výšky, obdélníkového rámce, harmonické stavby těla, s diagonálním posunem končetin. Má dlouhou srst (5-12 cm) s podsadou, zbarvení černá s pálenými znaky. Rozložení znaků je pevně dáno standardem. Povahově je velmi temperamentní, pružný s lehkou ovladatelností, je velmi učenlivý, vynikající doprovodný i hlídací pes, jež je schopen i náročného výcviku.

Dnešní chodský pes se složenou zkouškou z výkonu již není výjimkou. Má vysoce vyvinutý vztah ke svému majiteli a jeho rodině, k domácímu zvířectvu se chová nevíšnivě, je snášenlivý i s ostatními psy. Je to pes, který se neustále raduje a jako by se nikdy neunavil. Pokud se necítí ohrožen, je k okolí tolerantní, působí klidně a rozvážně. V případě ohrožení jsou jeho reakce bleskové a překvapivě úderné. Jakmile ohrožení pomine, dokáže stejně rychle přejít do původního klidu. Jeho plemennou vlastností je živost, bystrost a přirozená sebedůvěra. Velice rychle se přizpůsobuje okolí a situaci.

Proč právě chodský pes je psem ideálním a tolik žádaným

Se střední výškou chodského psa je spojena jeho rychlost a mrštnost, snadná manipulace s ním a fyzická nenáročnost umožňuje, že plemeno je vhodné pro všechny věkové kategorie zájemců. Pro to

štěně chodského psa vypadá opravdu kouzelně

Art Bohemia Discus - Baldur Santana x Bára Bryvílsár, maj. J. Patrný, Třebechovice

hovoří i bezproblémová přeprava, lehká ovladatelnost a v neposlední řadě i menší nároky na množství krmiva oproti jiným služebním plemenům. Jeho hustá srst ho chrání před mrazem, deštěm i silným slunečním zářením. Přelínání je krátkodobé, péče o srst je minimální - stačí ji 2x týdně pročesat řídkým hřebenem. Vzhledem k jeho odolnosti ustájení chodského psa nevyžaduje žádná speciфика, stačí nezažehnaná bouda (toto však neplatí pro odchovy štěňat) a jen dodržovat zásadu, že žádný pes jakéhokoliv plemene nesmí být ustájen ve

Clark Bryvílsár - VTM, 5xCAC, NV, BOB, OV - Birri Chodský pes x Bela na Bylinkách, maj. O. Bernátová

Bad z Gipova - Bak na Barance x Aneta Chodský pes, maj. E. Šavlová, Teplice

vlhku a průvanu.

Ve smečce (a to i s ostatními plemeny) se nesnaží být dominantní, chová se přátelsky avšak sebejistě. Chodský pes se osvědčil při skládání zkoušek z výkonu (podle národního i mezinárodního zkušebního řádu), při lavinovém výcviku, stopařských speciálkách, v saňovém sportu, dokonce bylo několik jedinců úspěšně používáno v pastevectví. Vzhledem k obratnosti, rychlosti a dobré ovladatelnosti je ideálním plemenem pro agility.

Prostě shrnuto: **nečinnost je pro chodáka utrpením.** Počáteční hrstce nadšených chovatelů se podařilo vytvořit psa nenáročného, vysoce odolného, všestranně schopného a to vše spojit s jeho elegantním vzhledem a výborným prezentováním se.

Odchov štěňat chodských psů je bezproblémový. Feny jsou výborné matky, rodí převážně samostatně, bez pomoci chovatele (každý správný chovatel je však u porodu feny vždy přítomen). Vrhů bývají početné, průměr činí na 1 vrh 6,2 štěňat

(výpočet za celých 10 let chovu). V souvislosti s menší stavbou těla a nižší váhou odpadá jí problémy např. se zaleháváním štěňat atd., feny se v "chumlu" štěňátek pohybují lehce a obratně, mají výbornou mléčnost, která většinou trvá až do doby prodeje štěňat (běžně do 8. týdne věku). Ráda

ještě připomínám skutečnost, že na utváření povahy psů má rozhodující význam vliv prostředí. A to nejen u nového majitele, ale již u chovatele v prvních týdnech života. Pes, jenž je vychováván ve špatném prostředí

◀ Ambra Bryvilsár - VTM, 2xCAC, vítěz spec. výstavy - Baldur Santana x Bela na Bylinkách, maj. M. Balaščíková

◀ "C" vrh ch. st. Bryvilsár vrh "E" Bryvilsár chov J. Kudmáčová

▲ Clark Bryvilsár + Birri Chodský pes + Catty Bryvilsár

službě). Manžela však stále více a více lákalo poříditi si nějakého "chlupáče" avšak při zachování naší společné představy, to jest plemeno ovčácké a vhodné pro sportovní kynologii. A tak jsme téměř celé dva roky (86 - 88) sledovali chovatelské akce - svody mladých, bonitace, výstavy - plemen: belgický ovčák - tervueren a francouzský ovčák - briard. Stále jsme v rodinném kruhu argumentovali co mluví pro a co proti každému plemeni, jako např. náročnost na údržbu srsti, chov, výcvik atd. Naší stále nerozhodnosti byl učiněn konec po přečtení článku a shlédnutí jediné fotografie v časopise Chovatel č. 8/88 o nově tvořených plemenech autora ing. Findejse. Následovali rozhodné akce - korespondování, telefonování, shánění kontaktů atd.

Nyní již máme pěknou rodinku chodáků (např. generaci: děd - dcera - vnuk a vnučka nebo naopak dovezeného "cizince" ze Slovenska z důvodu krevního zpeštění v našem chovu), odchováno 10 početných vrhů. Prostě tato naše smečka nám dělá jen radost a hlavně pestřejší den za dnem. S našimi německými ovčáky se snáší chodáci dobře (jen mezi krycími psy je běžná rivalita, která se však obchází bez jakýchkoliv bitek a šarvátek). Dokonce i naše bologňáčky (italské plemeno ze skupiny bišonků, bílý chomáč vlnitých

Ciro Bryvilsár - šampion ČR, VTM, Primus Junior, OV, KV, NV, BOB, vítěz spec. výstavy - Birri Chodský pes x Bela na Bylinkách, maj. M. Skořepová

chlupů, vážíci cca 3 kg) chodáci snáší velice dobře a to jak ve chvílích odpočinku venku nebo i na gauči, tak při společných vycházkách. O perspektivu budoucnost se nemusí chodský pes obávat. Vše výše uvedené potvrzuje zájem o toto plemeno a jeho oblibu.

Text a foto: Jana Kudmáčová, redaktor klubového zpravodaje

Lenka Fejerová, V lřkách 1779, 142 00 Praha 4, poradce chovu

V roce 1991 vznikl Klub přátel chodského psa (KPCHP), který má nyní již téměř 300 členů.

předseda KPCHP a hlavní poradce chovu ing. Jan Findejs
Čsl. armády 18, 253 01 Hostivice

Pokračování na str. 10

Foto titulka: Endy Bryvilsár (3 měs.) a Catty Bryvilsár (něk. VTM, VTO, VTV, 3x CAC, ček. Šampiona, Klub. vít. 95

šampion Baldur Santana

Dea Dolores Bryvilsár - VTM, VT, Primus Junior na klubové výstavě 95 - Birri Chodský pes x Bela na Bylinkách, maj. T. Kozák

Amo Od devíti bedel

Bredy z Gipova - Bak na Barance x Aneta Chodský pes, maj. J. Jérie, Nýrsko

a zažívá nežádoucí situace nikdy nemůže prokazovat charakteristické vlastnosti plemene. Je nevyhnutelný častý styk s člověkem i okolním světem. Jedinci izolovaní od vnějšího světa se nutně musí stát bojácní a nervózní, což platí pro všechny jedince různých plemen.

Co nás osobně přivedlo k tomuto plemeni a jak jsme s ním spokojeni

Naše chovatelská stanice byla původně zřízena pro chov německých ovčáků (které jsme v naší rodině vždy měli - můj děda, později má maminka a manžel jako psův v pohraničí při základní vojenské